

Verslag informatieavond Banne aardgasvrij

Op 25 maart zijn zo'n 210 bewoners uit De Banne naar de basisschool De Vier Windstreken gekomen voor een informatieavond over het thema Aardgasvrij. Doel van de avond is om met elkaar in gesprek te gaan over de opgave om van De Banne een aardgasvrije wijk te maken. Daarnaast staat de vraag centraal hoe bewoners betrokken worden bij het maken van de plannen voor een warmtealternatief voor de wijk. De avond is een initiatief van de gemeente. Dagvoorzitter is Francis de Bock van !Woon. Ook zijn vertegenwoordigers van woningcorporaties Stadgenoot en Rochdale en van Nuon in de zaal aanwezig.

De avond begint met een introductiefilm over de aanleiding om wijken aardgasvrij te maken. Daarna volgt de algemene presentatie van gemeentelijk adviseur Bram van Beek. In het tweede deel van de avond wordt in themasessies dieper ingegaan op de manier waarop bewoners uit de Banne betrokken worden bij het maken van de plannen voor een warmtealternatief voor de wijk.

Waarom aardgasvrij

Amsterdam wordt aardgasvrij, net als de rest van Nederland. De aanleiding hiervoor is het Parijse Klimaatakkoord en het besluit van het kabinet om de gaskraan in Groningen te sluiten. Dit betekent dat alle Amsterdamse woningen en panden op een andere energiebron moeten worden aangesloten om te verwarmen, koken en douchen. Voor 2040, is de ambitie van het nieuwe stadsbestuur.

De Banne is een van de twintig wijken in Amsterdam waar een aantal partijen met elkaar gestart zijn met de verkenning van alternatieve warmteoplossingen en het maken van een plan. Die partijen zijn de woningcorporaties, de netbeheerders, Nuon en de gemeente. Ook de bewoners worden hierbij betrokken. Daarom is deze informatieavond belegd.

Het uiteindelijke plan moet antwoord geven op:

- Welke oplossing is het meest betaalbaar?
- Hoeveel Co₂ wordt met die oplossing bespaard?
- Biedt de nieuwe warmtevoorziening voldoende comfort?
- Welke investeringen moeten in de woningen en in de wijk worden gedaan?
- Is de oplossing technisch uitvoerbaar en wat is een goede planning voor de aanleg?

Er zijn verschillende technische oplossingen die tot andere investeringen, andere maatregelen in de woning en een andere energierekening leiden. Een aantal wordt toegelicht:

- Cv-installatie vervangen door een warmtepomp. Een warmtepomp haalt warmte uit lucht, bodem of oppervlaktewater. Dit systeem is geschikt voor woningen die heel goed geïsoleerd zijn. Nadeel is dat een warmtepomp geluid produceert en relatief veel elektriciteit gebruikt.
- Aardgas vervangen door Groen gas. Groen gas kan worden geproduceerd uit biomassa of waterstof. Op dit moment is er onvoldoende groen gas beschikbaar om op grote schaal als alternatieve warmtebron ingezet te worden.
- Aanleggen van warmtenet in de wijk, waarbij de warmte afkomstig is van warmtebronnen, zoals elektriciteitsproductie, datacenters, industriële processen etc.

Naar aanleiding van de presentatie worden veel vragen gesteld. Men wil weten of er al besloten is dat De Banne aangesloten wordt op het stadswarmtenet en of bewoners nog de kans krijgen om zich hierover uit te spreken? Ook trekt men in twijfel of stadswarmte een duurzame oplossing is omdat er afval uit het buitenland wordt geïmporteerd en er bij de verbranding van dat afval restproducten

overblijven die schadelijk voor het milieu zijn. Andere bewoners uiten hun zorgen dat ze bij stadswarmte geen keuzevrijheid hebben omdat er maar 1 leverancier is.

Algemeen zorgpunt is wat het de bewoners straks gaat kosten aan energie als er geen aardgas meer mag worden gebruikt. Ook willen bewoners weten of de gemeente subsidie beschikbaar stelt voor het isoleren van hun woningen.

Tenslotte vragen bewoners zich af wat eigenlijk het doel is: het verminderen van de CO₂-uitstoot of het stoppen met het gebruiken van aardgas als energiebron? Iemand is van mening dat de oplossing simpelweg gevonden kan worden door gas uit het buitenland te importeren.

Waar staan we

Er is nog geen besluit genomen om De Banne aan te sluiten op stadswarmte of op een andere warmtealternatief. Samen met de bewoners, woningcorporaties en de netbeheerders is de gemeente begonnen om een plan te maken waarin staat hoe de Banne aardgasvrij kan worden. In dit plan komt te staan welke alternatieven voor aardgas interessant zijn voor de buurt. Hierbij speelt de betaalbaarheid een belangrijke rol. Een aantal woningeigenaren in de Banne is zelf al op onderzoek uit gegaan naar de mogelijke alternatieven. De resultaten van dit soort onderzoeken zijn belangrijke bouwstenen van het plan voor de buurt.

Pas als alle partijen het erover eens zijn wat technisch en financieel het beste alternatief is voor de Banne en als duidelijk is dat hiervoor voldoende draagvlak is, wordt een uitvoeringsplan gemaakt. De verwachting is dat er nog twee jaar nodig is voordat er een besluit genomen is en er daadwerkelijk begonnen kan worden met het aardgasvrij maken van de buurt.

De besluitvorming verschilt per type gebouweigenaar. Woningcorporaties leggen het plan voor aan de huurders. De woningcorporatie kan het plan uitvoeren als minstens 70% van de huurders er mee instemt. VvE's leggen het plan voor op de Algemene ledenvergadering. Eigenaar/bewoners kunnen besluiten mee te doen met een collectief plan of kiezen voor een individuele oplossing.

Het proces ziet er schematisch zo uit.

Themasessies

Na een korte pauze wordt de groep opgesplitst in themasessies.

Sessie 1: voor particuliere eigenaren (Marja Visser en Bram van Beek, programmteam Aardgasvrij)

Sessie 2: voor bewoners die alvast aan de slag willen met energiebesparing (Susan Meijerink, st. !Woon)

Sessie 3: voor VvE's (Danielle Driessen, programmteam Aardgasvrij)

Sessie 4: voor huurders (Hielke Ploeg, st. !Woon)

Sessie 1 voor particuliere eigenaren

Geranne Lautenbach is eigenaar van een eengezinswoning in Banne Noord. Sinds enige tijd overlegt zij met een groep burens over wat voor hun woningen het beste alternatief is en wat dit betekent voor de investeringen die ze moeten gaan doen. Ze willen graag een collectieve oplossing in hun deel van de wijk. Maar de woningen zijn onderling verschillend. Sommigen zijn al goed geïsoleerd en/of voorzien van zonnepanelen. Er zijn twee belangrijke uitdagingen. De eerste is dat ze verschillende warmteoplossingen voor hun woningen willen vergelijken om tot een verantwoorde keuze te komen. De tweede is dat de benodigde investeringen voor een collectieve warmteoplossing waarschijnlijk niet door de bewoners zelf opgebracht kan worden.

Het onderzoek dat tot nu toe gedaan is, is te globaal. In het Merosch onderzoek is alleen gekeken naar corporatiebezit. De gemeente zegt toe dat er geld voor nader onderzoek beschikbaar is. Veel particuliere huiseigenaren melden zich aan om mee te denken over vervolgonderzoek naar collectieve oplossingen. Deze groep wordt in de komende tijd voor een vervolgbijeenkomst uitgenodigd.

Sessie 2 voor bewoners die alvast aan de slag willen met energiebesparing

Doel van de sessie is om tips te geven over wat je als bewoner nu al kunt doen om energie te besparen. Er zitten vooral huurders in deze sessie. Ze zijn nog niet erg bezig met het aardgasvrij maken van De Banne. Ze vinden vooral dat de woningcorporaties dit moet regelen en de woningen beter moet isoleren. Toch maken de aanwezigen zich wel zorgen. Ze hebben het gevoel dat zij als huurder weinig invloed hebben op het proces om hun woningen van het aardgas te halen. Susan Meijerink vertelt dat bewoners wel degelijk invloed hebben, oa. via de bewonerscommissie. De belangrijkste taak van een bewonerscommissie is om namens de bewoners in gesprek te gaan met de woningcorporatie. Zij spreken dan bijvoorbeeld over onderhoud, de energiezuinigheid, de leefbaarheid en de huurprijzen. Daarnaast moet een corporatie het plan voor een andere warmteoplossing aan alle huurders voorleggen. Dit plan mag pas uitgevoerd worden als minstens 70% van de huurders hier mee instemt. De aanwezigen willen tenslotte graag weten welke stappen zij zelf nu al kunnen zetten.

Sessie 3 voor VvE's

Tijdens deze sessie heeft Patricia Boltzen (bewoner van VvE Voorstevens) verteld over een onderzoek dat drie VvE's hebben laten doen naar groot onderhoud en verduurzaming. Daar zijn nuttige oplossingen uitgekomen over een slimme manier om te gaan verbouwen waardoor energie bespaard kan worden en de woningen voorbereid zijn op een duurzame energiebron. De leden van de betrokken VvE's zullen hier nader over geïnformeerd worden. Er kwamen veel vragen vanuit het publiek. Hoe loopt de besluitvorming precies? Kan de gemeente het bestuur van de VvE ondersteunen en hoe zorgen we dat

het niet te duur wordt?. Ook vinden de aanwezigen de taal op de website van Amsterdam Aardgasvrij niet duidelijk genoeg. Een groot deel van de aanwezigen heeft na afloop contactgegevens achtergelaten voor een vervolgbijeenkomst specifiek voor VvE's.

Sessie 4 voor huurders

Een aantal aanwezigen heeft veel kennis over het onderwerp en deelt dit met de anderen. Ze zijn actief in de bewonerscommissie van hun VvE. Er wordt aandachtig naar elkaar geluisterd. Op de vraag waarom de Banne als een van de eerste aan de beurt is om aardgasvrij te worden, legt Hielke Ploeg uit dat de gemeente heeft gekeken naar al geplande werkzaamheden en naar het corporatiebezit in de buurt. Omdat veel complexen uit dezelfde tijd stammen, liggen er in De Banne kansen om van het gas af te gaan op een manier waarmee kosten bespaard kunnen worden.

Woningcorporaties kunnen op dit moment, in 2019, nog niemand verplichten van het aardgas af te gaan. Dit betekent dat er ruimte is voor inspraak van bewoners over de manier waarop hun woning aardgasvrij wordt. Het aardgasvrij maken van huurwoningen valt onder woningverbetering en kaderafspraken. Grofweg komt het erop neer dat de woningcorporatie in overleg met de bewonerscommissie een plan opstelt. Dit plan wordt aan alle huurders voorgelegd. Als minstens 70% met dit plan heeft ingestemd, mag de corporatie het plan uitvoeren. De corporaties gaan naar verwachting dit jaar al in gesprek met de bewonerscommissies. Het is daarom belangrijk om bij de woningcorporatie na te vragen of er bij u al een bewonerscommissie is.

Stichting !WOON helpt bewoners met informatie over huurcontracten, servicekosten, energievraagstukken, geschillen etc. De stichting wordt door de gemeente ingehuurd voor de begeleiding van bewoners in de wijken die aardgasvrij gemaakt worden. Zowel huurders met individuele vragen als bewonerscommissie kunnen terecht bij stichting !Woon voor informatie en ondersteuning.